

Ügyszám: NAIH/2019/596/3
Ügyintéző: dr. Majsa Ágnes

Tárgy: határozat

HATÁROZAT

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) a **Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala** (6000, Kecskemét, Kossuth tér 1.) (a továbbiakban: Kötelezett) által 2018. október 11-én bejelentett adatvédelmi incidens nyomán 2019. január 17-én a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlament és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet vagy rendelet) 6. cikke, illetve 34. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezések feltételezett megsértése tárgyában indított hatósági eljárásban

1. **megállapítja**, hogy a Kötelezett jogellenesen járt el, mivel jogalap nélkül adta át, továbbította az érintett személyes adatait tartalmazó közérdekű bejelentését harmadik személy részére, aki így jogosulatlanul hozzáfért azokhoz,
2. a fenti jogsértés miatt a Kötelezettet a **jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül 1 000 000 Ft, azaz egymillió forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezi**; és
3. **elrendeli** a végleges határozatnak az adatkezelő azonosító adatainak közzétételével történő nyilvánosságra hozatalát.

A bírságot a Hatóság központosított bevételek beszedési célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszedési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell átutalással megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2019/596/H BÍRS. számra kell hivatkozni.

Amennyiben a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg. A késedelmi pótlékot a Hatóság központosított bevételek beszedési célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszedési számla) javára kell megfizetni.

A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat, a bírság és a késedelmi pótlék behajtását.

A jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresettel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

INDOKOLÁS

I. Tényállás, előzmények

Az érintett közérdekű bejelentést tett Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatánál (a továbbiakban: Önkormányzat), amelynek feladatai ellátásával összefüggő, valamint a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Kötelezett látja el a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, illetve Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II.14.) önkormányzati rendelete és a Kötelezett Szervezeti és Működési Szabályzata alapján.

A közérdekű bejelentés az Önkormányzat által alapított és felügyelt [...] intézmény működésére vonatkozott. Az érintett az intézmény alkalmazottja volt a bejelentés időpontjában. Az önkormányzatnak az intézmény felügyeletével kapcsolatos feladatokat ellátó alpolgármestere – akinek a munkája ellátásában a Kötelezett, illetve annak tisztviselői közreműködnek – értesítette az intézményt a közérdekű bejelentés tényéről, illetve megkezdte annak kivizsgálását. Az intézmény vezetője további információként kérte a közérdekű bejelentés teljes tartalmának rendelkezésére bocsátását, amelynek a Kötelezett üggyel foglalkozó munkatársa eleget is tett, vagyis a személyes adatokat tartalmazó dokumentumot – az érintett közérdekű bejelentését – teljes terjedelmében, anonimizálás nélkül megküldte az intézménynek, amely egyébként az érintett munkáltatója, és egyben a közérdekű bejelentésben kezdeményezett eljárás tárgya.

Az érintett közalkalmazotti jogviszonyát ezt követően az intézmény rendkívüli felmentéssel megszüntette, melynek egyik indokaként éppen az érintett által tett közérdekű bejelentést jelölte meg. Az érintett ezt követően tájékoztatást kért a Kötelezettől azzal kapcsolatban, hogy személyes adatai milyen módon és okból váltak ismertté munkáltatója számára. A Kötelezett tehát az érintett tájékoztatás kérése alapján szerzett tudomást az incidensről.

A Kötelezett a jelzést követően megbizonyosodott arról, hogy sor került a személyes adatok jogosulatlan megismerésére, kivizsgálta az esetet, és az adatvédelmi incidenst 2018. október 11-én bejelentette a Hatóságnak.

A Hatóság a Kötelezett által 2018. október 11-én bejelentett adatvédelmi incidenssel kapcsolatban NAIH/2018/6415/V ügyszámon hatósági ellenőrzést indított, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló adatok nem voltak elegendőek annak megítéléséhez, hogy a Kötelezett maradéktalanul eleget tett-e a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet vagy rendelet) 33-34. cikkében foglalt kötelezettségeinek.

A Hatóság NAIH/2018/6415/2/V számú végzésében a tényállás tisztázása céljából nyilatkozattételre hívta fel a Kötelezettet, amelyre 2018. november 30-án válaszolt.

Válaszában a Kötelezett jelezte, hogy – mivel az adatvédelmi incidens következményeinek súlyosságát jelentősnek ítélte arra tekintettel, hogy a személyes adatok jogosulatlan megismerése az érintett közalkalmazotti jogviszonyának megszűnését eredményezte – az incidensről és jogairól az érintettet is tájékoztatta. Az érintett tájékoztatására több alkalommal, 2018. október 8-án, 11-én

és 25-én is sor került a Hatóság rendelkezésére bocsátott másolatokból megállapíthatóan az érintett számára küldött levelekben a Kötelezett tájékoztatta az érintettet az alábbiakról:

- az adatvédelmi incidens tényéről és jellegéről;
- az adatvédelmi tisztviselő nevééről és elérhetőségéről;
- az adatkezelő, vagyis a Kötelezett által az incidens orvoslására tett vagy tervezett intézkedésekről.

Az incidensbejelentésben és a tényállás-tisztázásra irányuló megkeresésben adott válaszában a Kötelezett bemutatta az általa előzetesen alkalmazott intézkedéseket, amely főleg szabályzatok megalkotására, illetve az alkalmazottak oktatására irányult. A Kötelezett emellett beszámolt az incidens orvoslására tett egyéb intézkedésekről is, melyek az alábbiak:

- belső ellenőrzési vizsgálat lefolytatása az adatvédelmi incidenssel és annak következményeivel kapcsolatban;
- a bejelentést továbbító szervezeti egység (amelynek mulasztása folytán sor került az incidensre) tájékoztatása az incidensről, és a követendő helyes eljárásrendről;
- az érintett volt munkáltatójának (vagyis az intézménynek) tájékoztatása arról, hogy jogosulatlanul ismerte meg az érintett személyes adatait a bejelentéssel kapcsolatban;
- a többi szervezeti egység figyelmének felhívása a hasonló incidensek elkerülésének fontosságára, illetve a követendő szabályzatokra, és a szabályzatok ismételt ismertetése.

A Kötelezett a Hatóság rendelkezésére bocsátotta az incidens kivizsgálásával kapcsolatos a közérdekű bejelentés intézmény részére megküldő munkatársak és a Kötelezett adatvédelmi tisztviselője, illetve vezetője közötti levelezést. A levelezésből kiderült, hogy az incidenst ténylegesen előidéző munkatársak egyrészt arra hivatkoztak, hogy az érintett személyes adatait (nevét, e-mail címét) az intézmény ezt megelőzően is kezelte, ezért nem került sor az adatok jogosulatlan megismerésére, másrészt úgy érveltek, hogy a személyes adatokat is tartalmazó bejelentés a panasztörvény 3. § (4) bekezdés b) pontjára hivatkozva jogszerűen került közlésre az intézménnyel. A Kötelezett adatvédelmi tisztviselője és vezetője ezzel szemben az eset kivizsgálása során egyértelműen arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár az érintett bizonyos személyes adatait, munkáltatói minőségéből fakadóan valóban kezelte az intézmény, a közérdekű bejelentésben található, vagy abból levonható információk, mint például az érintett közérdekű bejelentői minősége nem voltak korábban a kezelésében. Emellett álláspontjuk szerint a panasztörvény idézett rendelkezése nem megfelelő jogalap az adatok közlésére, mivel az nem felel meg a „nyilvánvalóvá vált” fordulatnak, hiszen sem az információk valótlan volta, sem a bejelentő rosszhiszemősége nem került erre szolgáló vizsgálat alapján megállapításra.

Tekintettel arra, hogy a hatósági ellenőrzés során feltárt információk alapján valószínűsíthető volt, hogy a Kötelezett megsértette az általános adatvédelmi rendelet 6. és 34. cikkében előírt kötelezettségeit, a Hatóság 2019. január 17-én az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdésére tekintettel adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról döntött, és erről Kötelezettet a NAIH/2019/596 értesítésben tájékoztatta.

II. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján a bejelentett incidenssel érintett adatkezelésre az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 2. pontja értelmében „adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás,

átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

A rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke úgy rendelkezik, hogy „a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.”

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 12. pontja határozza meg, hogy mi minősül adatvédelmi incidensnek, ez alapján „adatvédelmi incidens”: a biztonság olyan sérülése, amely a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférést eredményezi.

Az általános adatvédelmi rendelet 33. cikk (1) bekezdése szerint az adatvédelmi incidenst az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, és ha lehetséges, legkésőbb 72 órával azután, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott, bejelenti az 55. cikk alapján illetékes felügyeleti hatóságnak, kivéve, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően nem jár kockázattal a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. Ha a bejelentés nem történik meg 72 órán belül, mellékelni kell hozzá a késedelem igazolására szolgáló indokokat is.

Az általános adatvédelmi rendelet 34. cikke alapján „ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja az érintettet az adatvédelmi incidensről.” Az érintett részére adott tájékoztatásban világosan és közérthetően ismertetni kell az adatvédelmi incidens jellegét, és közölni kell legalább a 33. cikk (3) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett információkat és intézkedéseket.

A 33. cikk (3) bekezdés b), c) és d) pontjában található információk a következők:

- a) „közölni kell az adatvédelmi tisztviselő vagy a további tájékoztatást nyújtó egyéb kapcsolattartó nevét és elérhetőségeit;
- b) ismertetni kell az adatvédelmi incidensből eredő, valószínűsíthető következményeket;
- c) ismertetni kell az adatkezelő által az adatvédelmi incidens orvoslására tett vagy tervezett intézkedéseket, beleértve adott esetben az adatvédelmi incidensből eredő esetleges hátrányos következmények enyhítését célzó intézkedéseket.”

A panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: panasztörvény) 3. § (2) bekezdése alapján „a panaszost vagy a közérdekű bejelentőt - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - nem érheti hátrány a panasz vagy a közérdekű bejelentés megtétele miatt.” Ugyanezen szakasz (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a panaszos vagy a közérdekű bejelentő személyes adatai - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - csak a panasz vagy a közérdekű bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatóak át, ha e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a panaszos vagy a közérdekű bejelentő egyértelműen hozzájárult. A panaszos és a közérdekű bejelentő személyes adatai egyértelmű hozzájárulása nélkül nem hozhatóak nyilvánosságra.”

A panasztörvény 3. § (4) bekezdése alapján továbbá, „ha nyilvánvalóvá vált, hogy a panaszos vagy a közérdekű bejelentő rosszhiszeműen, döntő jelentőségű valótlan információt közölt és

- a) ezzel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló körülmény merül fel, személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szerv vagy személy részére át kell adni,
- b) alappal valószínűsíthető, hogy másnak jogellenes kárt vagy egyéb jogsérelmet okozott, személyes adatait az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek kérelmére át kell adni.”

Az Infotv. 2. § (2) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt rendelkezésekben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Az adatvédelmi hatósági eljárásra az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályait kell alkalmazni az Infotv.-ben meghatározott kiegészítésekkel és az általános adatvédelmi rendelet szerinti eltérésekkel.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság a 2. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott adatkezelési műveletekkel összefüggésben az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

A rendelet 83. cikk (7) bekezdése szerint, a felügyeleti hatóságok 58. cikk (2) bekezdése szerinti korrekciós hatáskörének sérelme nélkül, minden egyes tagállam megállapíthatja az arra vonatkozó szabályokat, hogy az adott tagállami székhelyű közhatalmi vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervvel szemben kiszabható-e közigazgatási bírság, és ha igen, milyen mértékű. Az Infotv. 61. § (4) bekezdés b) pontja alapján, a bírság mértéke százezertől húszmillió forintig terjedhet, ha az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatban kiszabott bírság megfizetésére kötelezett költségvetési szerv, az általános adatvédelmi rendelet 83. cikke szerint kiszabott bírság esetén.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b) és i) pontja alapján, a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva elmarasztalja az adatkezelőt vagy adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette a rendelet rendelkezéseit, illetve a 83. cikknek

megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett.

A közigazgatási bírság kiszabására vonatkozó feltételeket az általános adatvédelmi rendelet 83. cikke tartalmazza. Az Infotv. 75/A. § - a szerint a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó - jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott - előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Az Infotv. 61. § (2) bekezdés b) és c) pontja alapján, a Hatóság elrendelheti határozatának - az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó azonosító adatainak közzétételével történő - nyilvánosságra hozatalát, ha azt közfeladatot ellátó szerv tevékenységével összefüggésben hozta, vagy a bekövetkezett jogsérelem súlya a nyilvánosságra hozatalt indokolja.

III. Döntés

III.1. Személyes adatok jogellenes közlése

Az érintett közérdekű bejelentése személyes adatokat tartalmaz: szerepel benne például a bejelentő(k) neve, az érintett telefonszáma, e-mail címe, illetve maga a bejelentés ténye is, mivel az is az érintettre vonatkozó információnak minősül.

A Kötelezett mint adatkezelő által megvalósított azon művelet, hogy személyes adatokat – a közérdekű bejelentést és annak teljes tartalmát – az adatkezelőn kívüli harmadik személlyel – az intézménnyel – közölt, számára átadott, az általános adatvédelmi rendelet szerinti adatkezelésnek minősül. Arra tehát csak akkor kerülhetett volna sor jogszerűen, ha a rendelet 6. cikkében felsorolt esetek valamelyike fennáll.

A Kötelezett maga is úgy azonosította, hogy a személyes adatok jogellenesen kerültek közlésre, amelyhez ezáltal harmadik személyek jogosulatlanul fértek hozzá.

E vonatkozásban a Hatóság maga is osztja a Kötelezett, illetve annak adatvédelmi tisztviselője által e körben megfogalmazott, fentebb hivatkozott értelmezést, és hangsúlyozza, hogy a panasztörvény 3. § (4) bekezdés b) pontjának alkalmazásának a jelen ügyben nincs semmilyen alapja, így az nem szolgálhat az adatok közlésének jogalapjaként. A Hatóság szintén hangsúlyozza, hogy az idézett rendelkezés a törvény 3. §-ában megfogalmazott általános szabály alóli kivételt fogalmaz meg, és mint ilyen, eleve szűken értelmezendő, a főszabály ugyanis az, hogy a közérdekű bejelentő személyes adatai csak a bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatók át, ha e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy a bejelentő az adatai továbbításához egyértelműen hozzájárult, melyre jelen esetben nem került sor. E főszabály akkor is alkalmazandó, ha közérdekű bejelentő neve elhallgatását külön nem kéri, ami egyébként az általános adatvédelmi rendelet szabályaiból is egyértelműen következik.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a közérdekű bejelentő személyes adatainak harmadik személlyel való közlésével megvalósuló adatkezelésre a rendeletben felsorolt jogalapok hiányában, és a panasztörvényben előírt kifejezett tiltás ellenére, jogellenesen került sor. A Kötelezett ezáltal megsértette a rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, és 6. cikkét.

III.2. Az adatvédelmi incidens bejelentése és az annak kapcsán megtett intézkedések

Az így azonosított jogellenes adatközlés egyidejűleg a rendelet szerinti adatvédelmi incidensnek is minősül, mivel az adatok biztonsága olyan módon sérült, hogy az a kezelt személyes adatok jogellenes, jogosulatlan közlését és azokhoz jogosulatlan hozzáférést eredményezett.

A Kötelezett maga is azonosította, hogy a bekövetkezett adatvédelmi incidens magas kockázattal jár az érintett jogaira és szabadságaira nézve, hiszen a közérdekű bejelentés tényének vagy tartalmának jogosulatlan megismerése súlyos következményekkel járhat számára. Ahogyan azt a rendelet (75) preambulumbekzdése is rögzíti, a kockázatok származhatnak abból, hogy a személyes adatok kezelése vagyoni vagy nem vagyoni károkhoz vezetnek, például ha az adatkezelésből pénzügyi veszteség, vagy bármilyen egyéb jelentős gazdasági vagy szociális hátrány fakadhat. Az adatvédelmi incidenssel érintett adatkezelés, és az ennek során kezelt adatok jogosulatlan megismerése, jellegükből fakadóan ilyen, magas kockázatú adatkezelésnek tekinthetők, éppen ezért tartalmaz a korábban idézett panasztörvény a bejelentő személyes adatainak kezelésére, annak bizalmas jellegére vonatkozóan további szigorú szabályokat. Mindezek azt támasztják alá, hogy ez az adatkezelés magas kockázatúnak tekinthető, így ennek megfelelő mértékű intézkedéseket kell hoznia az adatkezelőnek, annak érdekében, hogy az adatkezelés a rendeletben előírtaknak megfelelően történjen, és megfelelően biztosítva legyen a személyes adatok bizalmas jellege.

A bejelentett adatvédelmi incidens esetén azonban, az ilyen jellegű adatkezelésekkel kapcsolatban általánosságban feltárt kockázatok mellett feltárható volt az adatok jogellenes és jogosulatlan megismerésének konkrét következménye is: az érintettet komoly pénzügyi veszteség, gazdasági és szociális hátrány érte, mivel részben a bejelentés következményeként mentették fel közalkalmazotti jogviszonya alól.

A Kötelezettnek az adatvédelmi incidenssel kapcsolatos kötelezettségeit a rendelet 33-34. cikkei tartalmazzák. A tudomásszerzést követően a Kötelezett megfelelően azonosította, hogy az incidens kockázattal jár az érintettek jogaira és szabadságaira nézve, ezért 2018. október 18-án bejelentette azt a Hatóság számára, ezzel eleget téve a rendelet 33. cikk (1) bekezdésben foglalt kötelezettségének. A bejelentésben közölte a Hatósággal a rendelet által előírt információkat, így különösen ismertette az incidens orvoslására tett intézkedéseket, melyeket a Hatóság megfelelőnek talált.

A Kötelezett – mivel az incidens kockázatát (helyesen) magasnak értékelte – a rendelet 34. cikk (2) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének is nagyrészt eleget tett, egyedül az adatvédelmi incidensből eredő, valószínűsíthető következményekről nem tájékoztatta az érintettet. Az eset körülményei alapján a Hatóság azonban úgy ítélte meg, hogy az nem volt szükséges, hiszen azok már ténylegesen be is következtek, és az érintett előtt, jellegéből fakadóan – az érintett közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése – ismertek voltak.

A fentiek alapján a Hatóság megállapította, hogy a Kötelezett a bejelentett adatvédelmi incidenssel kapcsolatban eleget tett az általános adatvédelmi rendelet 33-34. cikkében foglalt kötelezettségeinek, ezért ezzel kapcsolatban jogsértést nem állapított meg.

III.3. Az alkalmazott szankciók

III.3.1. A bírság

A Hatóság az alkalmazott bírsággal kapcsolatos döntés során a rendelet 83. cikk (2) bekezdése alapján mérlegelte az ügy összes körülményét. Annak eldöntésekor, hogy indokolt-e a határozat azonosító adatokkal történő közzététele, szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapítása során, az alábbiakat vette figyelembe.

A Kötelezett az adatkezelésre irányadó alapelvet sértett meg, és a jogsértés súlyos következményekkel járt az érintettre nézve, ezért a Hatóság szükségesnek tartja bírság kiszabását, az Infotv. 75/A. § szerinti figyelmeztetés alkalmazása jelen esetben nem lenne megfelelő jogkövetkezmény.

A Kötelezett Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata által létrehozott költségvetési szerv (Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata 2. §), melynek esetében az Infotv. 61. § (4) bekezdés b) pontja alapján a bírság mértéke százazertől húszmillió forintig terjedhet. A Kötelezett ezt megelőzően a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt a Hatóság még nem marasztalta.

Bár a jogsértés csak egyetlen érintettre terjedt ki, azonban az számára jelentős következménnyel járt, jelentős gazdasági és szociális hátrányt okozott neki, mivel a rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható volt, hogy a jogsértés és a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése között közvetlen ok-okozati kapcsolat áll fenn. A bírság összegének meghatározásakor a Hatóság figyelembe vette, hogy a közérdekű bejelentésben szereplő személyes adatok kezelése az adatok jellegéből fakadóan magasabb kockázattal jár, hiszen azoknak a jogosulatlan megismerése jelentős következményekkel jár(hat) az érintettek számára. A kezelt személyes adatok köre, jellege, illetve az ezek szigorúbb védelmére szolgáló, fentebb kifejtett speciális törvényi szabályozás is azt támasztják alá, hogy az ilyen adatok kezelésekor az adatkezelőknek fokozott elővigyázatossággal kell eljárniuk, és az ilyen kategóriájú személyes adatokra vonatkozó jogsértés esetén súlyosabb szankcionálás lehet indokolt.

A fentiekre tekintettel, az alkalmazott szankció speciális és generális preventív funkciója különös jelentőséggel bír, amely funkciót – azon túl, hogy a konkrét esetben bekövetkezett tényleges joghátrány okozása miatti represszív szerepe is van – csak akkor képes a jogkövetkezmény, jelen esetben a bírság betölteni, ha a Kötelezett számára érezhető mértékű, és általában is a hasonló kötelezettek számára visszatartó hatása lehet.

Enyhítő körülményként vette figyelembe a Hatóság, hogy a tényállás feltárása során nem utalt semmi arra, hogy a jogsértés visszavezethető lenne a Köteleztnél fennálló rendszerszintű problémára, és általában a Kötelezett – a belső szabályozók és az adatvédelmi tisztviselő feladatellátása révén – az adatvédelmi szabályok betartására törekszik. A jogsértés Kötelezettnek való felróhatósága ezért kisebb fokúnak tekinthető – bár az incidens előidézésében közreható munkatársak magatartása legalább nagyfokú gondatlanságot tükröz, amelynek a feltárt tényállás alapján részben az adatvédelmi szabályok, részben pedig az adott közérdekű bejelentés vizsgálása körében eljárni jogosult személyének nem teljes körű ismerete vagy félreértelmezése is oka lehetett.

A Hatóság végül figyelemmel volt arra is, hogy a Kötelezett az érintett személyes adatainak jogosulatlan személy általi megismerésről való tudomásszerzést követően következetesen alkalmazta belső eljárásrendjét annak érdekében, hogy az adatvédelmi incidens körülményeit vizsgálja, és megtegye a szükséges intézkedéseket, illetve együttműködött a Hatósággal az ügy

kivizsgálása során, noha e magatartást – mivel a jogszabályi kötelezettségek betartásán nem ment túl – kifejezetten enyhítő körülményként nem értékelte.

III.3.2. A határozat közzététele

A Kötelezett tehát közfeladatot ellátó szerv, és a jogsértő adatkezelésre e közfeladata ellátásával összefüggésben került sor. A Hatóság a nyilvánosságra hozatal indokaként figyelembe vette, hogy nem egyszerűen egy magasabb kockázatú adatkezelésről van szó, hanem olyanról, amelynek megfelelőségéhez – a közérdekű bejelentők személyének fokozott védelméhez – közérdek is fűződik, így közvetve az adatvédelmi rendelet, illetve ezt a fokozott védelmet kifejezetten előíró panasztörvényben foglalt rendelkezések megsértése a közérdekű bejelentések intézményébe vetett közbizalmat is sérti, alááshatja, amely indokolja a nyilvánosságra hozatalát.

Mindezekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 61. § (2) bekezdés b) és c) pontja alapján elrendelte a határozatnak az adatkezelő, vagyis a Kötelezett azonosító adatainak közzétételével történő nyilvánosságra hozatalát.

IV. Egyéb kérdések

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az ország egész területére kiterjed.

A határozat az Ákr. 80.-81. §-án és az Infotv. 61. § (1) bekezdésén alapul. A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közlésével véglegessé válik.

Az Ákr. 112. §-a, és 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (11) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénynek (a továbbiakban: Pp.) – a Kp. 26. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 72. §-a alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselő kötelező. Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 44/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel

véglegessé válik. Az Ákr. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást - ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik - az állami adóhatóság fogatosítja. Az Infotv. 60. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság fogatosítja.

Az Infotv. 70/B. § (1) bekezdése szerint a Hatóság a 61. § (2) bekezdése alapján közzétett határozatokban foglaltak szerint közzéteszi az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó azonosító adatait, a jogsértés megjelölését, valamint az alkalmazott jogkövetkezmény megjelölését.

Budapest, 2019. február 28.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár